
MÉRŐ ÁGNES

TÚRNI ÉS TANULNI

GYEREKEKKEL A TALAJ NYOMÁBAN

oktatási kézikönyv az 5-12 éves korosztályt tanítók részére

A tananyag az Európai Bizottság támogatásával, az EU FP6-os keretprogramjának keretében megvalósított EFSUPS (Exploring the Ground – Fostering Scientific Understanding in Primary Schools) projektben készült (SAS6-CT-2006-042894).

Letölthető változatban megtalálható: www.teaching-soil.eu

A tananyagfejlesztésben résztvevő partnerek:

Wissenschaftsladen Bonn, Németország
Margret von der Forst, margret.vonderforst@wilabonn.de
Norbert Steinhaus (koordinátor), norbert.steinhaus@wilabonn.de

Fachhochschule Lippe und Höxter, Németország
Prof. Gabriele Brand, gabriele.brand@fh-luh.de

InterMEDIU Bucharest, Románia
Prof. Rodica Stanescu, rodica_stanescu_ro@yahoo.com
Liliana Bobirica, l_bobirica@yahoo.com

InterMEDIU Bacau, Románia
Dumitra Raducanu, dumitra_manea@yahoo.com

Environmental Social Science Research Group (ESSRG), Magyarország
Balázs Bálint, balazs.balint@essrg.hu
Mérő Ágnes, meroagi@gmail.com

Ajánlás

Talaj, víz, levegő, a legfontosabb környezeti elemek. Mégis mennyivel többet hallunk a médiában, tanulunk az iskolában a vízről és a levegőről, mint a talajról, mintha kevésbé fontos lenne társainál. Pedig civilizációnk számára éppúgy létkérdés a talajok megőrzése, mint a víz és a levegő védelme. Éppen ezért kiemelkedően fontos minden olyan pedagógiai kezdeményezés, amely a talajt az oktatás tartalmi közé emeli.

A talaj a földkéreg legfelső rétegét alkotó ásványi és szerves anyagokat, vizet, levegőt és élő szervezeteket tartalmazó közege, egyúttal a föld, a víz és a levegő határfelülete, amelyben a bioszféra legnagyobb része is megtalálható. A Túrni és tanulni – gyerekekkel a talaj nyomában című környezeti nevelési tananyag e rendkívül összetett és változékony közeget a talajromlás európai szintű problémáin keresztül mutatja be. Az európai talajvédelemről szóló tematikus stratégiához illeszkedve a három legfőbb talajromlási folyamatot, a talaj szennyezését, lefedését és pusztulását dolgozza fel a gyerekek számára készült kompetenciaközpontú, élményszerű felfedezésre épülő feladatok segítségével. Az oktatási anyag német-román-magyar nemzetközi együttműködésben készült az EU FP6-os keretprogramjának támogatásával. Kiadványunkban a Szent István Egyetem Környezet- és Tájgazdálkodási Intézete által a víz és szél által okozott talajpusztulásról készült részt ismerhetik meg.

A www.teaching-soil.eu honlapon elérhető teljes tananyag célja a tinédzserkor előtti (5-8 éves) gyerekek tudományos kíváncsiságának felkeltése. Az egyéni érdeklődések és képességek kifejlődésének legfogékonyabb időszakában lévő gyerekek körében – nemtől függetlenül – még természetes érdeklődés rejlik a természeti folyamatok megtapasztalására. A talaj szerkezetének, folyamatainak, funkcióinak játékos felfedezése által a későbbi tudományos készségek iránti fogékonyság is kialakítható. A hazánkban valódi gondot jelentő talajerózió példáján keresztül pedig a tananyag voltaképpen magát a tanulási folyamatot helyezi előtérbe. A tananyag módszertani gazdagsága miatt jóval túlmutat önmagán. Segítségével a gyerekek a talaj példáján keresztül valójában a tanulás, az együttműködés, a kísérletezés mikéntjét sajátítják el. E készségeiket egyéb tanulmányaikban és iskolán kívüli életükben egyaránt hasznosíthatják.

Varga Attila

Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet

